

Kommunstyrelsen

Årsredovisning för Nacka kommun 2019

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fastställer Nacka kommuns årsredovisning för 2019.

Kommunstyrelsen ger stadsledningskontoret i uppdrag att under 2020 utreda olika upplägg för gåvor och beskriva ekonomiska konsekvenser av dessa.

Kommunstyrelsen ger stadsledningskontoret i uppdrag att under 2020 fördjupat utreda de nya redovisningsrekommendationernas effekter och påverkan avseende stadsutveckling.

Sammanfattning av ärendet

Årsredovisningen är en åiterrapportering av ekonomi och måluppfyllelse för det gångna året. Årsredovisningen innehåller även en bedömning om kommunen lever upp till kommunalagens krav på god ekonomisk hushållning.

Nacka kommun redovisar ett ekonomiskt resultat på 463 miljoner kronor för år 2019. Resultatet är 194 miljoner kronor bättre än årsbudget, vilket till stor del beror på realisationsvinster och andra försäljningsintäkter. Nämnderna redovisar ett sammantaget underskott på 47 miljoner kronor, där kommunstyrelsen, miljö- och stadsbyggnadsnämnden, natur- och trafiknämnden, socialnämnden och äldrenämnden redovisar underskott jämfört med budget. Utbildningsnämnden, arbets- och företagsnämnden, fritidsnämnden och kulturnämnden redovisar överskott. Skatter och lägre räntekostnader för lån bidrar positivt till kommunens helhetsresultat.

Trots att kommunen som helhet redovisar ett positivt resultat uppnås inte det finansiella målet om att resultatöverskottet för 2019 ska vara 2 procent. Resultatöverskottet slutade på 1,3 procent, enligt balanskravet. Soliditeten är fortfarande god och investeringarna var vid årets slut, med undantag för stadsutvecklingsverksamheten, finansierade till 100 procent med egna medel.

Under 2019 var kommunens nettoinvesteringar på 1,1 miljarder kronor och överstiger tidigare år. Låneskulden ökade under året med 500 miljoner kronor och uppgick till 1,4 miljarder kronor vid årets slut.

Kommunkoncernens resultat uppgår till 500 miljoner kronor.

Årsredovisningen ska innehålla en samlad bedömning om kommunen lever upp till god ekonomisk hushållning. Bedömningen utifrån ett helhetsperspektiv är att god ekonomisk hushållning är uppfyllt men att resultatnivåerna för kommunen och bolagen måste stärkas för att möjliggöra kommunens fortsatta tillväxtambitioner.

Ärendet

Enligt kommunallagen ska årsredovisning upprättas av kommunstyrelsen. Med anledning av detta har stadsledningskontoret upprättat en årsredovisning för Nacka kommun 2019.

I årsredovisningen ingår i huvudsak:

- en sammanfattning över viktiga händelser i Nacka 2019,
- en beskrivning av kommunens styrmodell och organisation,
- en uppföljning av kommunens övergripande måluppfyllelse och finansiella resultatindikatorer,
- en redogörelse om kommunens och kommunkoncernens ekonomi under året
- en samlad bedömning av god ekonomisk hushållning,
- en redogörelse om kommunens medarbetarskap, hållbarhetsarbete och miljömål samt
- en sammanfattande beskrivning av kommunens verksamheter under 2019.

Nacka kommun redovisar ett resultat på 463 miljoner kronor för 2019, vilket är 194 miljoner kronor bättre än budget på 269 miljoner kronor. Resultatet är till stor del en följd av högre realisationsvinster och andra försäljningsintäkter än budgeterat. Under året uppgick realisationsvinster för försäljning av mark och byggnader till 336 miljoner kronor. Den största markförsäljningen, 246 miljoner kronor, avser exploateringsmark i Nybackakvarteret i Orminge. Ett övertagande av allmänna anläggningar (gåva) i Tollare genererade en intäkt om 172 miljoner kronor.

Skatteintäkterna var 5,6 miljarder kronor och bidrar positivt till resultatet med 17 miljoner kronor. Ökningen av skatteintäkterna förklaras främst av ett ökat antal invånare samt ett högre skatteunderlag. Även lägre räntekostnader för lån bidrar positivt till resultatet. Däremot redovisar nämnderna sammantaget ett underskott på 47 miljoner kronor.

Underskotten finns hos kommunstyrelsen, miljö- och stadsbyggnadsnämnden, natur- och trafiknämnden, socialnämnden och äldre- och barnnämnden. Dessa nämnder signalerade tidigt under året om stora underskott för 2019. Utifrån det försämrade ekonomiska läget uppmanades samtliga nämnder och verksamheter till återhållsamhet och åtgärdsförslag för att uppnå ekonomisk effekt redan under 2019.

Kommunstyrelsen redovisar sammantaget ett underskott på 35 miljoner kronor. Underskottet finns framför allt inom kommunstyrelsens övergripande delar, stadsledningskontoret med stödenheter och produktionsverksamheten Valfärd samhällsservice. Underskottet för kommunstyrelsen övergripande delar uppgår till 27 miljoner kronor. Det förklaras bland annat av högre avgifter för medlemskap i SKR och Kommunförbundet Stockholms län samt högre kostnader för central kommungemensam service och tjänster från stödenheterna.

Underskottet inom stadsledning och stödenheter uppgår till 10,9 miljoner kronor. Det beror främst på ökade kostnader för rekrytering, marknadsföring, projektstöd och andra centrala kommungemensamma verksamheter. Effektiviseringsåtgärder som inte har realiserats under året och innefattas av kommunstyrelsens budget är ytterligare en förklaring till underskottet. Produktionsverksamheten Valfärd samhällsservice redovisar ett underskott på 7,9 miljoner kronor. Underskottet är framför allt kopplat till en lägre beläggningsgrad och ökade personalkostnader i form av sjuklönekostnader och kostnader för inhyrd personal inom äldreomsorg och omsorg- och assistansverksamheten.

Kommunstyrelsens fastighetsverksamhet redovisar ett underskott på 1,3 miljoner kronor. Det är en stor resultatförbättring jämfört med 2018. Det förklaras bland annat av lägre underhållskostnader för lokaler men också av ökade intäkter från det nya arrendeavtalet för Bergs gård. Däremot visar fastighetsverksamheten underskott för bland annat evakuerings- och rivningsprojekten Stavsborg skola och Boo Gård skola.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden redovisar ett underskott på 5,3 miljoner kronor. Det beror i huvudsak på minskade intäkter då antalet större bygglovsärenden har sjunkit kraftigt under året.

Natur- och trafiknämnden redovisar ett underskott på 34,1 miljoner kronor. Orsaken är främst kopplat till det kraftiga snöfallet i februari samt efterföljande underhåll av bland annat gator och vägar. Utöver höjda kostnader för vinterunderhållet har årets ändrade redovisningsregler för övertagande av färdigställda allmänna anläggningar till kommunen från exploitörer medfört till kraftigt ökade kapitaltjänstkostnader som också har bidragit till nämndens underskott.

Socialnämnden redovisar ett underskott på 36,9 miljoner kronor. Förklaringen är framförallt många långvariga och kostsamma institutionsplaceringar enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och ett ökat antal vuxna som söker stöd.

Äldrenämnden redovisar ett underskott på 12 miljoner kronor. Den främsta orsaken är en ökning av antalet utförda timmar inom hemtjänsten och att boendetiden i särskilt boende (SÄBO) har ökat.

Stora överskott finns inom arbets- och företagsnämnden och utbildningsnämnden, med 17,3 miljoner kronor respektive 45,9 miljoner kronor. Arbets- och företagsnämndens överskott beror främst på en minskad efterfrågan på arbetsmarknadsinsatser och ökade schablonintäkter för mottagandet av nyanlända flyktingar. Inom utbildningsnämnden är det främst färre barn och elever i förskola som bidrar till överskottet.

Fritidsnämnden redovisar ett överskott på 8,7 miljoner kronor. Överskottet beror på att en planerad nedmontering och flytt av fotbollstältet på Nacka IP och byggandet av ett nytt ridhus i Velamsund är uppskjutet.

Kulturnämnden redovisar ett överskott på 3,2 miljoner kronor och överförmyndarnämnden redovisar ett nollresultat för 2019.

Enligt balanskravet uppfyller kommunen det lagstadgade resultatmålet för en ekonomi i balans med marginal. Det justerade balanskravsresultatet (rensat från realisationsvinster) för år 2019 blev 71 miljoner kronor. Det motsvarar ett resultatöverskott på 1,3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, men uppfyller inte kommunens finansiella mål om att resultatöverskottet för 2019 ska vara 2 procent av skatteintäkterna och generella bidrag.

Däremot är soliditeten fortfarande god. Den uppgår till 42 procent (målet är 38 procent) och är en förbättring från föregående år på en procentenhet och beror i huvudsak på det positiva resultatet inklusive realisationsvinster.

Investeringarna var vid årets slut, med undantag för stadsutvecklingsverksamheten, till 100 procent finansierade med egna medel. Det är över målet på 50 procent och ger förutsättningar till ytterligare investeringar kommande år.

Nettoinvesteringarna uppgick till 1,1 miljarder kronor och överstiger tidigare år. De största investeringarna gjordes inom gata, väg och park, exploatering och fastighet. Till de större pågående investeringarna under 2019 hör Nya Gatan, Orminge Centrum etapp 2 och tillbyggnation av Boo Gård skola.

Under 2019 ökade låneskulden från 900 miljoner kronor till 1,4 miljarder kronor och beror på den ökade investeringstakten. Låneskulden per invånare var under årets slut cirka 13 000 kronor per invånare och är lägre än den genomsnittliga låneskulden för samtliga kommuner som uppgick till 21 990 kronor per invånare år 2019.

Nacka kommun äger ett fåtal bolag som ingår i Stadshuskoncernen. Koncernen består av Nacka Stadshus AB, Nacka Energi AB, Nacka Energi Försäljnings AB och Nacka vatten och avfall AB. Resultatet i koncernen blev 84 miljoner kronor för 2019. I den sammanställda redovisningen där kommunen och bolagen läggs ihop uppgick resultatet till 500 miljoner kronor.

Under 2019 ökade Nackas befolkning med 1 533 personer. Det motsvarar en befolknings-tillväxt på 1,5 procent och är relativt lågt i jämförelse med tillväxttakten under den senaste femårsperioden. I slutet av året var invånarantalet i Nacka 105 189. Även bostadsbyggandet minskade under året. Nybyggnationen minskade med cirka 70 procent från toppåret 2017 till 2019. Närmare 500 bostäder började byggas och drygt 900 bostäder färdigställdes 2019.

Nacka kommun har höga mål för alla sina verksamheter, vilket också bekräftas av att Nacka utsågs av tidningen Dagens Samhälle till Årets välfärdsförnyare och tog hem andraplatsen som Årets superkommun. Under året tilldelades Nacka utmärkelsen Miljöbästa kommun.

Uppfyllelsegraden av kommunens fyra övergripande mål Bästa utveckling för alla, Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka, Stark och balanserad tillväxt samt Maximalt värde för skattepengarna visar sammantaget att måluppfyllelsen är god.

Många verksamheter i Nacka är bland landets bästa. Nacka är en attraktiv kommun att driva utbildningsverksamhet i och Nackas skolor har fortsatt mycket goda elevresultat. Förskolan, grundskolan och gymnasieskolan fortsätter att vara verksamheter där Nacka ligger med i den absoluta toppen, enligt olika jämförelser. Genomgångsbostäder för nyanlända finns i alla kommundelar och nio av tio nyanlända hittar eget boende efter etableringsperiodens slut.

Företagen i Nacka tillhör de mest lönsammaste i Sverige och många nya företag startas. Nacka ligger i den absoluta toppen bland landets kommuner när Nackaborna bedömer kommunen som plats att bo och leva på och sex av tio Nackabor kan starkt rekommendera vänner och bekanta att flytta till Nacka.

I årsredovisningen görs en samlad bedömning om kommunen lever upp till god ekonomisk hushållning. Utifrån ett helhetsperspektiv bedöms Nacka kommun och dess bolag sammantaget ha en god ekonomisk hushållning. Detta stärks av att Nacka kommun 2019 fick bibehålla högsta ratingbetyg AAA av kreditvärderingsinstitutet Standard and Poors för sin ekonomi och styrning.

Det som behöver stärkas är resultatnivån i kommunkoncernen. En framåtblick visar att kommunen och dess bolag tillsammans måste generera stärkta resultatnivåer för att möjliggöra tillväxtambitionerna. Ökade avskrivningar och eventuella räntekostnader tillsammans med ökade volymer kommer att sätta driftsekonomin under stark press framöver. Det ställer krav på fortsatt effektiviseringsarbete tillsammans med kraftfulla prioriteringar av verksamheten. Stadsledningskontoret kommer därför bland annat ges i uppdrag att under 2020 utreda olika upplägg för gåvor och beskriva ekonomiska konsekvenser av dessa och likaså fördjupat utreda de nya redovisningsrekommendationernas effekter och påverkan avseende stadsutveckling.

Konsekvenser för barn

Beslutet till årsredovisning för Nacka kommun 2019 innebär inte några konsekvenser med hänsyn till barnkonventionen.

Alla nämnder bedriver verksamhet som direkt eller indirekt påverkar barn och ungas livsvillkor. Årsredovisningen 2019 visar på kommunens höga ambition för såväl kvalitet i de tjänster och service som kommunen levererar som dess livsmiljö kommunen kan erbjuda barn och unga. Inom utbildningsområdet placerar sig Nacka i den absoluta toppen, enligt olika jämförelser. Under året har kommunen gjort stora satsningar på upprustning och renovering av fritidsanläggningar och lekplatser. Närmare alla av kulturskolans elever deltar i den kurs de helst vill och nio av tio elever tycker att de lär sig mycket och att det är roligt. Inom socialtjänsten har barn och unga som omfattas av en pågående insats möjlighet att framföra sina åsikter i fråga om socialtjänstens insatser.

Sammantaget visar årsredovisningen 2019 att kommunens fortsatta arbete för god ekonomisk hushållning är kanske den viktigaste faktorn för att tillgodose barn och ungas behov av bra skolor, god boende- och utemiljö, ett rikt fritids- och kulturutbud och att få växa upp i ett tryggt Nacka.

Bilagor

Nacka kommuns årsredovisning 2019 (pdf)

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

Eva Olin
Ekonomi- och finansdirektör

Luis Caballero
Controller